

[Vztah k celku – 1]

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2002](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 6. 10. 2002
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 6. 10. 2002

[Vztah k celku – 1]

Vztah k celku resp. k celkům není ničím, co bychom museli svému myšlení a vůbec své životní praxi nějak oktrojovat. Náleží dnes už k obecně známým, vědou potvrzovaným skutečnostem, že to je organizace našeho „nervového systému“ (která je nota bene velmi podobná podobné organizaci tvorů o něco nižších), že třeba naše vidění zvířete nebo stromu je už výsledkem obrovské organizační práce, která probíhá bez naší vědomé kontroly a která zpracovává obrovské množství jednotlivých nepatrných podnětů, jež na nejnižší úrovni registrují naše smyslové orgány – v případě vidění to jsou vzruchy, vyvolané dopadem určitého množství kvant světelného záření, které dopadá na jednotlivé buňky sítnice našeho oka. Není to tak, že „vidíme“ jen jakousi hromadu primárních „počítků“, které by našemu vědomí byly „bezprostředně“ dány („immediate experience“), jak s tím počítali anglosasští empiristé (a senzualisté), ale ona „základní data“, poskytovaná našemu vědomí, jsou už velice komplikovaně zprostředkována, a my s touto komplikovanou zprostředkovaností musíme vážně počítat.

(Písek, 021006–1.)